

TEMA: ZAŠTITA PČELA I DRUGIH OPRAŠIVAČA U PERIODU CVETANJA VOĆA

ZASADI KAJSIJA, BRESAKA I NEKTARINA SE NALAZE U RAZLIČITIM FAZAMA CVETANJA, A U NAREDNIH MESEC DANA SE OČEKUJE CVETANJE I DRUGIH VOĆNIH VRSTA. U PERIODU CVETANJA VOĆA MORA SE OBRATITI POSEBNA PAŽNJA NA ZAŠTITU PČELA I DRUGIH OPRAŠIVAČA.

PČELE SU INSEKTI OD IZUZETNO VELIKOG ZNAČAJA ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU JER PODIŽU PRINOSE ZA OKO 153 MILIJARDE EVRA NA SVETSKOM NIVOU, A NA NIVOU SRBIJE JE TO OKO 148 MILIONA EVRA. JEDNA KOŠNICA PODIŽE PRINOSE OKOLNIH POLJOPRIVREDNIKA ZA OKO 370 EVRA. VELIKI BROJ GAJENIH BILJAKA KOJI ČINE NAJVEĆI DEO U PROIZVODNJI HRANE, PREKO 100 RAZLIČITIH VRSTA, OPRAŠUJU PČELE I POVEĆAVAJU PRINOSE. PORED POVEĆANOG PRINOSA DOBIJAJU SE I PLODOVI MNOGO BOLJEG KVALITETA. SMATRA SE DA SVAKI TREĆI ZALOGAJ HRANE DIREKTNO ZAVISI OD PČELA, A SVAKI DRUGI INDIREKTNO. ONO ŠTO PČELE RAZLIKUJE OD SVIH DRUGIH INSEKATA JE DA SU TO JEDINI INSEKTI KOJI PROIZVODE HRANU ZA LJUDE.

IAKO JE KORIST OD PČELA U PROIZVODNJI HRANE OD IZUZETNO VELIKOG ZNAČAJA, NISU RETKI SLUČAJEVI POMORA PČELA, KAKO U SVETU TAKO I KOD NAS. UZROCI POJAVE GUBITAKA PČELINJIH ZAJEDNICA MOGU BITI RAZLIČITI I MOGU DELOVATI POJEDINAČNO ILI UDRUŽENO. JEDAN OD RAZLOGA SMANJENJA BROJA PČELINJIH DRUŠTAVA JESTE TROVANJE USLED IZLOŽENOSTI PESTICIDIMA. PČELE MOGU BITI IZLOŽENE DEJSTVU PESTICIDA DIREKTNO KADA DOLAZI DO AKUTNOG TROVANJA, I MOGU BITI IZLOŽENE OSTACIMA PESTICIDA NA BILJKAMA ILI U POLENU UNETOM U KOŠNICE KADA DOLAZI DO HRONIČNOG TROVANJA.

DO TROVANJA PČELA USLED IZLOŽENOSTI PESTICIDIMA MOŽE DOĆI NA NEKOLIKO NAČINA:

- PRIMENOM INSEKTICIDA U CVETANJU KULTURA KOJE SE OPRAŠUJU PČELAMA
- PRIMENOM INSEKTICIDA U ZASADIMA U KOJIMA SU PRISUTNI CVETAJUĆI KOROVI KOJE PČELE POSEĆUJU
- ZANOŠENJEM (DRIFTOM) INSEKTICIDA NA SUSEDNE USEVE ILI KOROVE KOJI SU U CVETANJU
- PRIKUPLJANJEM INSEKTICIDIMA KONTAMINIRANOG POLENA ILI NEKTARA SA USEVA KOJI SE NE OPRAŠUJU PČELAMA

PREPORUKA: KAKO SE SAVREMENA POLJOPRIVREDA NE MOŽE ZAMISLITI BEZ PRIMENE PESTICIDA, SVI UČESNICI U PROIZVODNJI TREBA DA SE PRIDRŽAVAJU SLEDEĆIH MERA ZA SPREČAVANJE TROVANJA PČELA PESTICIDIMA:

- U TOKU CVETANJA JE ZABRANJENA PRIMENA INSEKTICIDA!
- PRIMENA INSEKTICIDA MORA BITI U SKLADU SA UPUTSTVOM NAVEDENIM NA ETIKETI (TREBA SLEDITI PREPORUKE KOJE UKAZUJU NA SMANJENJE OPASNOSTI ZA PČELE I DRUGE OPRAŠIVAČE)
- UKOLIKO SU U ZASADU U KOME SE PLANIRA PRIMENA INSEKTICIDA PRISUTNI KOROVI U CVETANJU NEOPHODNO JE NJIHOVO UNIŠTAVANJE
- PESTICIDE TREBA PRIMENJIVATI U JUTARNJIM ILI VEČERNJIM SATIMA, KADA JE SMANJENA AKTIVNOST PČELA

- PESTICIDE TREBA PRIMENJIVATI KADA JE VETAR MALE BRZINE KAKO BI SE SPREČILO ZANOŠENJE NA SUSEDNE USEVE ILI KOROVE KOJI CVETAJU
- PESTICIDE NE TREBA PRIMENJIVATI UKOLIKO SE PROGNOZIRAJU NISKE TEMPERATURE ILI ROSA JER U TAKVIM USLOVIMA OSTACI PESTICIDA OSTAJU TOKSIČNI ZA PČELE DUŽI VREMENSKI PERIOD
- PRE PRIMENE INSEKTICIDA TREBA OBAVESTITI PČELARE JER SE MOŽE DESITI DA SE U BLIZINI PARCELE KOJA SE TRETIRA A KOJA NIJE U FAZAMA CVETANJA NALAZE KOŠNICE I DRUGI USEVI KOJI CVETAJU
- SPISAK UDRUŽENJA PČELARA I NJIHOVI KONTAKTI MOGU SE PRONAĆI NA PORTALU SPOS-A (SAVEZ PČELARSKIH ORGANIZACIJA SRBIJE).

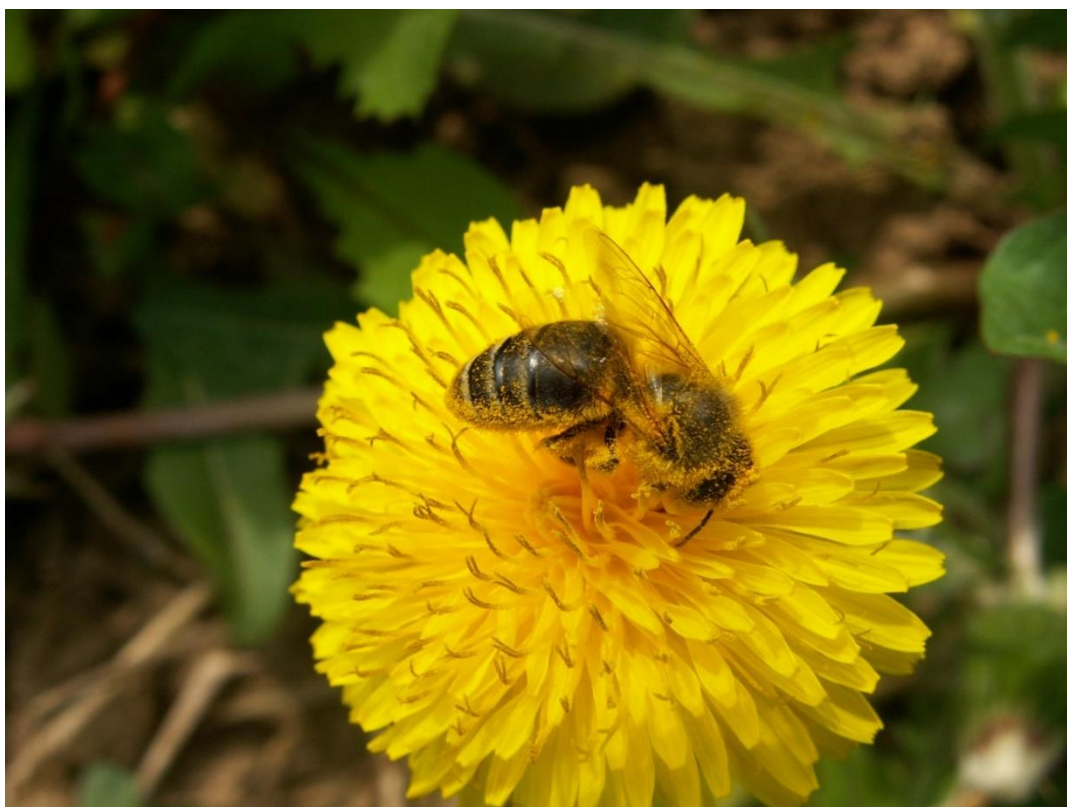
SLIKA 1. PČELA NA CVETU BRESKVE

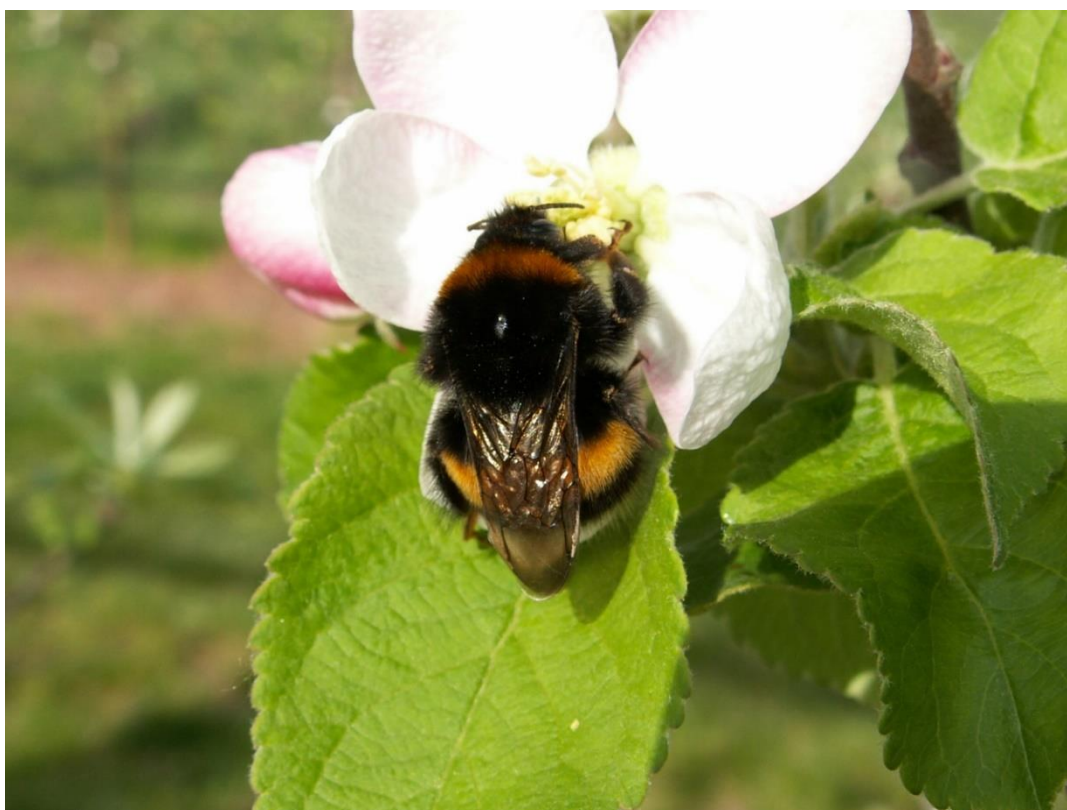
SLIKA 2. PČELA NA CVETU KAJSIJE

SLIKA 3. PČELA NA CVETU BRESKVE

SLIKA 4. PČELA NA MASLAČKU

SLIKA 6. BUMBAR NA CVETU JABUKE